

О.О. ФАЛЬЧЕНКО**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

У статті приведена сутність прибутку підприємств, що є важливою фінансовою категорією, який відображає гарний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва, обсяг і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці. Розглянуто прибуток підприємства, який є основним фінансовим показником діяльності господарюючого суб'єкта та відображає ефективність роботи підприємства шляхом проведення та прийняття управлінських рішень. Проаналізовано термін прибутку з точки зору вченими науковцями, які трактують це поняття, а також з законодавчо нормативну базу поняття прибутку, доходів і витрат діяльності підприємств, як основних компонентів визначення прибутку. Виявлено фактори, які впливають на прибуток підприємства, які поділяються на зовнішні фактори, які не залежать від діяльності та внутрішні фактори, які залежать від діяльності підприємства, та характеризують підвищення продуктивності обладнання та його якості, використання прогресивних видів матеріалів та вдосконалення технології їх обробки, прискорення оборотності обігових коштів, підвищення кваліфікації та продуктивності праці персоналу, зниження трудомісткості та матеріаломісткості продукції, удосконалення організації праці та ефективніше використання фінансових ресурсів. Розглянуто основну мету управління прибутком найбільш ефективних джерел його формування, напрямків озподілу й використання з метою забезпечення сталого розвитку підприємства та максимізації його ринкової вартості. Визначено основними завдання формування прибутку підприємства та основні завдання управління розподілом та використанням прибутку підприємства, для яких є забезпечення оптимального розподілу та використання чистого прибутку підприємства. Зазначено етапи формування чистого прибутку підприємства та основні особливості формування і використання прибутку підприємства. Рекомендовано на основі проведеного дослідження заходи для ефективного управління прибутком підприємства та збільшення його величини, що гарно вплине на діяльність підприємства. Зроблено висновок, що прибуток є головним фінансовим результатом будь-якого підприємства, метою його діяльності, чим більше прибутку підприємство отримує на вкладений капітал, тим ефективніше воно працює

Ключові слова: прибуток підприємства; фінансові результати; доходи; витрати; формування прибутку; управління прибутком

O. FALCHENKO**FEATURES OF FORMING AND USE OF INCOME OF ENTERPRISE**

In the article the brought essence over of income of enterprises which are an important financial category, which represents the good financial result of economic activity of enterprise, characterizes efficiency of production, volume and quality of mine-out products, state of the labour productivity. The income of enterprise, which is a basic financial performance of managing subject indicator and represents efficiency of work of enterprise by realization and acceptance of administrative decisions, is considered. The term of income is analysed from the point of view by scientists by which interpret this concept, and also from legislatively normative base of concept of income, profits and charges of activity of enterprises, as basic components of determination of income. Factors, which influence on an income enterprises, which are divided into external factors, which do not depend on activity and internal factors, which depend on activity of enterprise, and characterize the increase of the productivity of equipment and his quality, use of progressive types of materials and perfection of technology of their treatment, acceleration of circulating of circulating money, in-plant training and the labour of personnel, decline of labour intensiveness and resource-demanding of products, improvement of organization of labour productivity and more effective use of financial resources, are educed. The main goal of profit management is the most effective ways of its formation, distribution and extraction with the aim of ensuring the sustainable growth of the enterprise and maximizing its peak value. The main tasks of the formation of the company's profit and the main tasks of managing the distribution and use of the company's profit are defined, for which there is the provision of optimal distribution and use of the company's net profit. Measures are recommended on the basis of the conducted research for the effective management of enterprise and increase of his size which beautifully will influence on activity of enterprise an income. Drawn conclusion, that an income is the main financial result of any enterprise, aim of his activity, than more income an enterprise gets on the inlaid capital, the it works more effective

Keywords: income of enterprise; financial results; profits; charges; forming of income; management by an income

Вступ. Прибуток – важливий показник, який характеризує фінансовий результат діяльності підприємства та відображає фінансовий результат підприємницької діяльності, є джерелом матеріального заохочення працівників і базою для розрахунків показників інвестиційної привабливості підприємства, а також забезпечує фінансування розширеного виробництва та соціально-економічного розвитку підприємства.

Отриманий прибуток будь-якого підприємства є головним фінансовим результатом та метою його діяльності, а також є основним фінансовим джерелом розвитку підприємства. Чим більше прибутку підприємство отримує на вкладений капітал, тим ефективніше працює підприємство.

Основною метою управління прибутком є пошук найбільш ефективних джерел його формування, напрямків розподілу й використання з метою забезпечення розвитку підприємства та максимізації його ринкової вартості.

Розподіл і використанням прибутку підприємства повинно відповідати загальній стратегії розвитку підприємства, сприяючи підвищенню його ринкової вартості, формуванню необхідних і достатніх обсягів ресурсів.

Актуальним є обґрунтування дієвих заходів, спрямованих ефективно управління прибутком підприємства та його формування з метою збільшення його величини.

Рекомендовано на основі проведеного дослідження заходи для формування та розподіл прибутку важливий процес, який забезпечує задоволення різних потреб підприємств, система розподілу прибутку на будь-якому підприємстві має суттєве практичне значення, що і визначає напрям подальших досліджень.

Аналіз стану питання. Формування та використання прибутку є основою господарської діяльності, самофінансування, виробничого і соціального розвитку підприємства. Прибуток є найбільш узагальненим економічним показником роботи підприємства та найбільш повно характеризує

фінансові результати діяльності підприємства, ефективності господарювання, а також розміром грошових накопичень. Так, як прибуток є головним джерелом виробничого і соціального розвитку підприємств, то за його допомогою створюється зацікавленість у підвищенні ефективності діяльності.

Мета роботи. Метою даної статті є дослідження сутності прибутку, методичних підходів до формування прибутку, його управління та розподіл на підприємстві, а також розробка пропозицій щодо ефективного управління прибутком підприємства та збільшення його величини.

Аналіз основних досягнень і літератури. Результати дослідження проблем формування і використання прибутку викладені в працях вчених-економістів та науковців, серед яких Кривицька О.Р., Сидяга Б.В., Ткаченко С.Ю., Самсонова С.В., Шеремет А.Ю., Бланк І.А., Баканова М.І., Денисенко Л.О., Ковальова В.В., Кучерявенко Ю.О., Тельнова Є. Ю. Зінченко О.А., Пігуль Н.Г., Бутинець Ф.В., Мацелик М.О., Новицький А.М., Онишук Н.Ю. та багатьох інших вчених-економістів. Проте, існує ряд теоретичних і практичних проблем, які все ще залишаються невіршеними. Незважаючи на значний набутий раніше науковий внесок у бухгалтерського обліку формування, використання та розподілу прибутку, невіршеними залишаються питання узагальнення основних напрямів вдосконалення управління прибутком із застосуванням сучасних розробок. Крім того дана проблема, пов'язана з формуванням та використанням прибутку вимагає також індивідуальних підходів до вирішення на рівні конкретного підприємства. Однак необхідно зазначити, що не зважаючи на значну кількість наукових праць та досягнень в цій галузі, проблема політики формування і розподілу прибутку є не менш важливою ланкою загальної політики управління прибутком на підприємстві, є актуальними, що і обумовлює необхідність проведення даного наукового дослідження.

Викладення основного матеріалу дослідження. Для кожного підприємства важливе значення займає прибуток, який є головною метою підприємницької діяльності, а також матеріальним джерелом розвитку діяльності. Чим більше прибутку підприємство отримує на вкладений капітал, тим ефективніше воно працює. Тобто, узагальнюючим фінансовим показником діяльності підприємства є його прибуток. Також, прибуток є основним джерелом розвитку підприємницької діяльності.

Прибуток характеризує фінансовий результат підприємницької діяльності підприємства, так як є показником, що найбільш повно відображає ефективність виробництва, обсяг та якість виробленої продукції, рівень собівартості, стан продуктивності праці. Прибуток, як це грошове вираження основної частини грошових нагромаджень, створюваних підприємствами будь-якої форми власності.

Важлива роль економічної сутності прибутку підтверджена тим, що вона характеризує основну діяльність підприємства, так як дохідність та прибутковість підприємства є одним з головних

показників, які відображають фінансовий стан підприємства. Ці поняття визначають мету діяльності підприємств. Відсутній єдиний підхід до визначення економічної сутності прибутку, є розбіжність поглядів на трактування питання про природу виникнення та особливості формування прибутку, тобто залишається актуальним та потребує дослідження.

Аналіз поняття прибуток дає зробити висновок, що науковці у своїх роботах по різному трактують поняття прибутку підприємства. Одні науковці вважають, що прибуток – це перетворена форма додаткової вартості, яка сформована в процесі суспільного відтворення для задоволення різних інтересів підприємства та його власника. Інші науковці трактують прибуток, як фінансову категорію, яка відображає фінансовий результат господарської діяльності підприємства або фінансове джерело, яке забезпечує розвиток підприємства на засадах самофінансування. Деякі науковці вважають, що прибуток – це різниця між ціною товару та витратами на його виробництво.

Національне положення стандарт бухгалтерського обліку НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» трактує прибуток як суму, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. Окрім того, даний стандарт окремо виділяє визначення збитку, який визначає як перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати [1].

Більш детально поняття прибутку розглядається у Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку МСБО 1 «Подання фінансової звітності», загальний сукупний прибуток трактується як зміна у власному капіталі впродовж періоду у результаті операцій та інших подій за виключенням операцій із власниками, якщо останні діють відповідно до прав та обов'язків власників [2].

Проаналізувавши українські та міжнародні стандарти фінансової звітності, можна сказати, що у вітчизняних визначеннях прибутку та збитку подаються окремо. Натомість МСБО 1 об'єднує ці поняття одним терміном та у більшій мірі деталізує, що на нашу думку є більш раціональним.

З дослідження можна сказати, що прибуток підприємства є основним фінансовим показником діяльності господарюючого суб'єкта, який відображає ефективність роботи підприємства шляхом проведення та прийняття рішень.

Відповідно до П(С)БО 15 «Дохід» дохід – це збільшення економічних вигід внаслідок надходження активів або зменшення зобов'язань, які зумовлюють зростання власного капіталу (за виключенням зростання власного капіталу у результаті отримання внесків власників) [3].

У МСБО дохід вважається збільшенням економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження або збільшення корисності активів чи зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу, крім випадків, пов'язаних із внесками учасників власного капіталу.

Не менш важливими при формуванні прибутку є витрати. У відповідності із П(С)БО 16 «Витрати»

витрати – це зменшення економічних вигід у якості вибуття активів або збільшення зобов'язань, що спричиняє зменшення власного капіталу [4].

Значення прибутку залежить від багатьох факторів, кожний впливає на результат. Фактори, які впливають на прибуток підприємства, можна поділити на зовнішні (фактори, які не залежать від діяльності) та внутрішні (фактори, які залежать від діяльності підприємства).

До зовнішніх факторів, які не залежать від діяльності підприємства, але суттєво впливають на його прибуток належать природні умови, державне регулювання цін, тарифів, відсотків, податкових ставок та пільг, штрафних санкцій тощо. Деякі наюок та зовнішніх факторів відносять три групи:

- загальноекономічні фактори (розвиток на основі власності виробничих відносин, формування організаційно-правових структур ринкового типу, створення інфраструктури ринку);

- ринкові фактори (суттєве коливання попиту і пропозиції, рівень реальних доходів населення, нестабільність фінансового ринку);

- інші фактори (політична нестабільність, негативні демографічні тенденції та інші).

Серед внутрішніх факторів можна виділити наступні групи факторів[5].

Виробничі фактори, це використання матеріально-технічної бази виробництва та трудового потенціалу, наявність та використання засобів і предметів праці, трудових та фінансових ресурсів. В свою чергу виробничі фактори поділяються на екстенсивні, які впливають на процес отримання прибутку через кількісні зміни, а саме через зміни обсягу засобів та предметів праці, фінансових ресурсів, тривалості роботи обладнання, кількості персоналу, фонду робочого часу та інтенсивні, які впливають на процес отримання прибутку через такі якісні зміни.

Внутрішні фактори також поділяють на інвестиційні фактори (впровадження у виробництво нових засобів праці, витрати інвестиційних ресурсів) та фінансові фактори (формування фінансової стратегії, планування діяльності, структура джерел фінансування).

Отже, важливі внутрішні фактори, які впливають на величину прибутку: зміна обсягу реалізації; зміна асортименту продукції; зміна собівартості продукції; зміна ціни реалізації; кількість та склад персоналу; економічне стимулювання працівників; продуктивність праці; стан матеріально-технічної бази підприємства.

Для досягнення максимізації отримання прибутку, це ефективне управління їм, так як розмір отриманого прибутку має досить велике значення в діяльності підприємства. Величина прибутку впливає на формування підприємства, ефективність виробничої діяльності підприємства, збільшення ринкової вартості підприємства [6].

Управління прибутком підприємства базується на певному механізмі, який є складовою частиною системи управління, яка є інтегрована із загальною системою управління підприємством, оскільки прийняття управлінських рішень впливає на рівень

прибутку, який є основним джерелом фінансування розвитку підприємства та зростання доходів.

Управління прибутком підприємства складається з елементів, які регулюють процес розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з його формуванням, розподілом і використанням [7].

До основних принципів управління прибутком належать: комплексний характер формування управлінських рішень, тобто управління прибутком як комплексна система дій, яка забезпечує розробку взаємозалежних управлінських рішень результативність формування і використання прибутку по підприємству; орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства; високий динамізм управління, тобто управління прибутком повинен бути властивий високий динамізм, який враховує зміну чинників зовнішнього середовища; багатоваріантність підходів до розробки окремих рішень формування, розподілу і використання.

Визначення економічної сутності прибутку, його функцій та видів має значення для визначення джерел його формування, розподілу та зростання. Оскільки прибуток вважається однією з неоднозначних економічних категорій, складність визначення його економічної сутності обумовлена різноманітністю інтересів підприємства, які він відображає. Прибуток підприємства є складовою частиною доходу, що залишається після відшкодування всіх витрат на забезпечення господарської діяльності підприємства та сплати податків та характеризує перевищення надходжень над витратами і вважається одним з головних показників результативності діяльності підприємства.

Формування прибутку підприємства відбувається в процесі його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності, передбачає управління доходами та витратами від видів діяльності [8].

Механізм формування прибутку має наступні складові: виручка від реалізації товарів; виручка від реалізації робіт та послуг; собівартість реалізованої продукції; валовий прибуток; адміністративні витрати, витрати на збут; інші операційні витрати та доходи; інші доходи та витрати; фінансові витрати; чистий прибуток. На формування абсолютної суми прибутку підприємства впливають: ефективність фінансово-господарської діяльності; сфера діяльності; галузь господарства; умови обліку фінансових результатів.

Основними завданнями формування прибутку підприємства є визначення основних джерел його формування, забезпечення максимізації величини прибутку з урахуванням потенціалу підприємства, забезпечення максимізації ринкової вартості підприємства, забезпечення ліквідності активів та платоспроможності підприємства [9].

Основними завданнями управління розподілом та використанням прибутку підприємства є забезпечення оптимального розподілу та використання чистого прибутку підприємства, забезпечення виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства, забезпечення формування достатнього обсягу фінансів підприємства.

До чинників, які безпосередньо впливають на формування прибутку, можна віднести наступні. Нестабільна ситуація в країні, інфляція, низька купівельна спроможність та висока собівартості продукції, податкове навантаження, тобто частина прибутку, яка залишається на підприємстві після сплати податків, інших обов'язкових платежів, спрямовується на матеріальне заохочення працюючих, надання соціальних пільг, а також за рахунок прибутку формуються доходи бюджетів різного рівня, відбувається погашення зобов'язань.

На формування прибутку як фінансового показника підприємства впливає: порядок визначення фінансових результатів діяльності; обчислення собівартості продукції; визначення від фінансових операцій та іншої діяльності [10].

Аспектами формування прибутком і його управління, розподіл і використання передбачає створення на підприємстві методичного, організаційного та інформаційно-аналітичного забезпечення. Методичне забезпечення включає різноманітні методи аналізу та планування розміру прибутку. Організаційне забезпечення включає загальну структуру управління підприємством, наявними структурними підрозділами та створює необхідні умови для розробки й прийняття ефективних рішень формування, розподілу й використання прибутку. Інформаційно-аналітичне забезпечення передбачає використання даних, необхідних для здійснення моніторингу за управлінням прибутком підприємства факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.

Формування чистого прибутку підприємства повинно відбуватися на таких етапах: формування валового прибутку та визначається як різниця між чистим доходом від реалізації продукції та собівартістю реалізованої продукції; формування фінансового результату від операційної діяльності та визначається як сума валового прибутку та інших операційних доходів за мінусом адміністративних, збутових та інших операційних витрат; формування фінансового результату до оподаткування; формування чистого прибутку [11,12].

Факторами формування прибутку підприємства є наступні фактори: фактори, які визначають здатність підприємства формувати капітал з альтернативних джерел, тобто рівень власних фінансових ресурсів, можливість залучення додаткового акціонерного та позикового капіталу; фактори, які визначають інвестиційні можливості підприємства, тобто рівень готовності інвестиційних проєктів, рівень впливу на реалізацію інвестиційного проєкту; фактори, які визначають об'єктивні фінансові обмеження підприємства, тобто ступінь оподаткування дивідендів та майна, рівень рентабельності власного капіталу, розмір одержаного прибутку.

До основних особливостей формування і використання прибутку підприємства можна віднести наступні. Перше, це встановлення доходів та витрат відповідно до певних видів діяльності підприємства. Наступне, це формування собівартості продукції підприємства, збутові витрати, адміністративні

витрати, а також визначення загальних витрат підприємства, тобто витрат, що відносяться на результати діяльності підприємства до оподаткування.

Для ефективного управління прибутком підприємства та збільшення його величини необхідно: враховувати доходи від усіх видів діяльності підприємства, що матиме вплив на величину прибутку; планувати витрати, щоб їх сума не перевищувала доходи; розробити стратегію управління прибутком, яка відповідає довгостроковим цілям розвитку підприємства та досягається найкращих результатів; при використанні прибутку орієнтуватися, на потреби підприємства у формуванні джерел власного фінансування для максимізації прибутковості.

Висновки. Прибуток є головним фінансовим результатом будь-якого підприємства, метою його діяльності. Важливішою фінансовою категорією, що відображає фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва, обсяг і якість виробленої продукції є прибуток. На сьогодні ключовими факторами формування прибутку підприємства виступають обсяг виробництва продукції, ціна сировини і матеріалів, ціна реалізованої продукції, рівень та структура витрат. Таким чином основними пріоритетами в визначення ефективної політики підприємства щодо розподілу і використання прибутку, пошук шляхів оптимізації процесу формування і розподілу прибутку підприємства, та розробка пропозицій щодо збільшення прибутку на підприємстві

Список літератури

1. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07 лют. 2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
2. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013
3. Дохід : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 січня в 2000 р. № 20. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-14>
4. Витрати : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 січня в 2000 р. № 20. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-16>
5. Загорський В.С. Фінанси : навч. посіб. Київ : Знання, 2016. 247 с.
6. Пушкар М.С. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Тернопіль : Карт-бланш, 2016. 334 с.
7. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 656 с.
8. Труш В.Є. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 296 с.
9. Дерій В.А., Панасюк В.М., Назарова І.Я. Облік і звітність за міжнародними стандартами : навч.-метод. комплекс. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 47 с.
10. Вигівська І.М. Поняття достовірності фінансової звітності та фактори впливу при її визначенні. Вісник ЖДТУ. 2018. № 1. С. 145–154.
11. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ, 2015. 447 с.
12. Бобровська Н.В. Грицевська О.А., Сухорукова В.В. Формування фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств. *Фінансовий простір*. 2018. № 4 (20). С.145-150.

References (transliterated)

1. 1 Zahal'ni vymohy do finansovoyi zvitnosti : Natsional'ne polozhennya (standart) bukhhal'ters'koho obliku no. 1, zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 07 lyutogo 2013 [Global standards for financial excellence: National regulation (standard) of accounting form No. 1, approved by order of the Ministry of Finance of Ukraine on February 7, 2013] no 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
2. 2 Mizhnarodni standarty bukhhal'ters'koho obliku. [International accounting standards] URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013
3. 3 Dokhid : Polozhennya (standart) bukhhal'ters'koho obliku 15, zatverdzeny nakazom Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 31 sichnya 2000 [3 Income: Regulation (standard) of accounting 15, approved by order of the Ministry of Finance of Ukraine dated January 31, 2000] no. 20. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-14>
4. 4 Vytraty : Polozhennya (standart) bukhhal'ters'koho obliku 16, zatverdzeny nakazom Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 31 sichnya 2000 [Expenses: Provisions (standard) of accounting 16, approved by order of the Ministry of Finance of Ukraine dated January 31, 2000] no. 20. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-16>
5. 5 Zahors'ky V.S. Finansy [Finances]: [navch. posib]. Kyiv : Znannya [knowledge], 2016, 247 p.
6. 6 Pushkar M.S. Bukhhal'ters'ky oblik [Accounting: education]: [navch. posib]. Ternopil' : Kart-blansh, [Kart-blansh] 2016, 334 p.
7. 7 Tsal-Tsalko Yu.S. Vytraty pidpryemstva [Enterprise expenses]: [navch. posib]. Kyiv : TsUL, 2018, 656 p.
8. 8 Trush V.Ye. Finansovyy oblik [Financial accounting]: [navch. posib]. Kyiv : Kondor [Kondor], 2018, 296 p.
9. 9 Deriy V.A., Panasyuk V.M., Nazarova I.Ya. Oblik i zvitnist' za mizhnarodnyimi standartamy [Accounting and reporting according to international standards]: [navch.-metod. kompleks]. Ternopil' : TNEU, 2018, 47 p.
10. 10 Vyhivs'ka I.M. Ponyattya dostovirnosti finansovoyi zvitnosti ta faktory vplyvu pry yiyi vyznachenii [The concept of reliability of financial reporting and factors influencing it are defined] Visnyk ZhDTU [herald ZhDTU]. 2018. no 1. pp. 145–154.
11. 11 Shvets' V.H. Teoriya bukhhal'ters'koho obliku [Theory of accounting]: [pidruchnyk]. Kyiv, 2015. p. 447.
12. Bobrovs'ka N.V. Hrytsevs'ka O.A., Sukhorukova V.V. Formuvannya finansovykh rezul'tativ diyal'nosti sil's'kohospodars'kykh pidpryemstv [Formation of financial results of agricultural enterprises]. Finansovyy prostir [Financial space]. 2018. no. 4 (20). pp.145-150.

Надійшло (received) 04.11.2022

Відомості про автора / About the Author

Фальченко Олена Олександрівна (Falchenko Olena Oleksandrivna) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри економічного аналізу та обліку; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8441-2894>; e-mail: Olena.Falchenko@khti.edu.ua